

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ КОРСАБАШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422051, Республика Татарстан, Сабинский район,
С.Корсабаш, ул. Дорожная, 1
тел. (84362) 49-7-26

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ КУРСАБАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422051, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Курсабаш авылы, Дорожная урамы, 1 йорт
тел. (84362) 49-7-26

e-mail: korsab.sab@tatar.ru

24.09.2018

№27

РЕШЕНИЕ

КАРАР

Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Курсабаш авыл
жирлегенең төзекләнדרү
кагыйдэләренә үзгәрешләр кертү
турында

“Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында”
06.11.2003 ел №131-ФЗ, “Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл
жирлегенә” муниципаль берәмлеге Уставы һәм шулай ук төзекләнדרү объектларын чиста һәм
тәртиптә тотуның бердәм таләпләрен булдыру, жирлек биләмәсендә төзекләнדרүнең
дәрәжәсен күтәрү максатында, Курсабаш авыл жирлегенә Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл жирлегенә
Советының 07.11.2017 елда № 24 “Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Курсабаш авыл жирлегендә төзекләнדרү кагыйдэләрен раслау турында” расланган
карарына әлеге карарның кушымтасы белән килештереп, Курсабаш авыл жирлегенең
төзекләнדרү кагыйдэләренә үзгәрешләр кертүгә.
2. 2. Әлеге карарны “Интернет” мәгълүмати-телекоммуникацион челтәрендә
<http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча һәм түбәндәге адреслар буенча урнашкан
мәгълүмат стендларында урнаштырырга:
 - РТ, Саба районы, Курсабаш авылы, Совет урамы, 18 йорт;
 - РТ, Саба районы, Түбән Утар авылы, Киров урамы, 1а йорты;
 - РТ, Саба районы, Сүлә авылы, Үзәк урамы, 39 йорт.

Авыл жирлегенә башлыгы

А.Р. Гыймадиев

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл жирлегенен
төзекләнדרү кагыйдэлэрэнә үзгәрешләр**

1. 6 нчы пунктта:

1.1. икенче абзацтан соң түбэндәге эчтәлектәге абзац өстәргә:

“архитектур яктырту- әлеге кагыйдэләр белән күздә тотылган очрақларда, жирлек биләмәсендә урнашкан биналарны, корылмаларны, бина комплексларын, мәдәни мирас объектларын, төзекләнדרү элементларын, артитектур-ландшафт объектларын караңгылыктан ачыклап һәм образлы итеп күрсәтү өчен һәм кичке вакытта сәнгати-тәэсирле визуаль мохит формалаштыру өчен кулланыла”;

1.2. бишенче абзацны түбэндәгечә бәян итәргә:

“биләмәне төзекләнדרү –гражданның яшәү шартларының уңайлылығын тәэмин итү һәм үстерүгә, жирлек биләмәсенен санитар һәм зәвык хәлен яхшырту һәм саклап тоту, торақ пунктларның биләмәләрән һәм анда урнашкан объектларны, шул исәптән гомуми кулланылыштагы биләмәләрне, жир кишәрлекләрән, биналарны, корылмаларны, аларның тирә-юнен саклап тотуга юнәлтелгән, әлеге кагыйдэләр белән билгеләнгән чаралар комплексын тормышка ашыру эшчәнлегә;

1.3. уникаль абзацтан соң түбэндәге эчтәлектәге абзацлар белән тулыландырырга:

“декоратив-монументаль сәнгать – ул төзекләнדרү элементлары, шул исәптән декоратив-сәнгати бизәү кулланып ясалган гомумкулланылыштагы биләмәләр, массакуләм чаралар өчен билгеләнгән биналар һәм корылмалар өчен кече архитектура формалары;

“декоратив-сәнгати бизәү – объектның имиджын һәм сәнгатьлелелген күтәрүгә тәэсир итүче декоратив-монументаль сәнгатьнең монументаль яисә декоратив скульптура төрендә, монументаль яки декоратив сынлы сәнгать, мурал, мозаика, орнамент, стрит-арт, инсталляция, барельеф, сәнгати металл һәм башка төрләр.

1.4. уналтынчы абзацны алып атырга;

1.5. утыз алтынчы абзацтан соң түбэндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

“объектның архитектур яктыртылыш паспорты- жирлек биләмәсендә урнашкан һәм аларның тышкы бизәлешенә таләпләр урнаштыручы, аерым торучы биналар яки корылмаларның, биналар комплексының, мәдәни мирас объектларының, төзекләнדרү элементларының, архитектур-ландшафт объектларының бәйрәмчә яктыртылышын да исәпкә алган, бердәм архитектур-сәнгати яктыртылышны билгеләүче, билгеләнгән тәртиптә килешенгән документ;”

1.6. утыз жиденче абзацны түбэндәгечә бәян итәргә:

“биналар һәм корылмаларның, шул исәптән капитал булмаган (фасадларның төсле чишелеш) колористик чишелеш паспорты – бердәм архитектур һәм фасадларның төсе чишелешен (фасад элементларын да кертеп) билгеләүче, аның тышкы бизәлешенә таләпләр куючы, билгеле тәртиптә килешенгән документ”;

1.7. кырыгынчы абзацны түбэндәгечә бәян итәргә:

“якын-тирәдәге биләмә – бинага, корылмага, жир кишәрлегенә, әгәр ул жир кишәрлегә барлыкка килгән һәм аның чикләре жирлекнең төзекләнדרү кагыйдэләре белән билгеләнгән, ТР закон таләпләрәнә туры килгән очрақта, якын тирәдәге гомумкулланылыштагы жир;

1.8. кырык жиденче абзацта “биналарны бизәү” сүзен “һәм корылмаларны, шул исәптән капитал булмаганнарны да” дигән сүзләр белән тулыландырырга;

1.9. илленче абзацтан соң түбәндәге эчтәлектәге абзацларны өстәргә:

“күрсәткечләр – урам исемнәре, йорт, подъезд, фатир номерлары, янғын гидрантлары күрсәткечләре, геодезик билгеләр, магистраль камералары һәм суүткәргечләрнең коелары, канализация, жир асты газүткәргечләре корылмалары, полигонометрик билгеләр, инвалидлар өчен билгеләр, жирлек турында гомуми мәгълүмат бирүче, туризм өлкәсе объектларының урнашуы, мәгариф объектлары, дәүләт һәм муниципаль учреждениеләр турында язылган аерым язулар;”

Урамнар һәм гомумшәһәр юллары – торак пункт эстетикасына югарырак таләпләр куелган гомумкулланылыштагы биләмәләр. Урамнарның һәм гомумшәһәр юлларының исемлеге жирлекнең муниципаль хокукый акты белән раслана.”

1.10. илле алтынчы абзацны түбәндәгечә баян итәргә:

“төзекләндерү элементлары – декоратив, техник, планлаштыручы, конструктив төзелешләр, яшелләндерү элементлары, төрле жиһазлау һәм бизәү төрләре, (шул исәптән биналарның, корылмаларның фасадларын), кече архитектура формалары, стационар булмаган объектлар, тышкы мәгълүмат урнаштыру чаралары һәм биләмәнең төзекләндерү өлеше буларак кулланылучы күрсәткечләр.”

2. Беренче абзацның 9 нчы пунктында “тормышка ашырырга тиешләр” сүзен “тормышка ашыралар” сүзе белән алыштырырга.

3. Икенче абзацның 17 нче пунктында:

3.1. “өчен җаваплылыкны” сүзен алып атырга;

3.2. “алып баралар” сүзен “тәэмин итәләр” сүзе белән алыштырырга.

4. 25 нче пунктта:

4.1. беренче абзацта “төзелмә” сүзен алып атырга;

4.2. 7 нче пунктчада “колонна” сүзе алдыннан “декоратив-сәнгати бизәлеш элементлары” сүзен өстәргә;

5. 26 нчы пунктта “тиешләр” сүзен алып атырга;

6. 26.1. һәм 26.2 пунктларында “чистартырга һәм юдырырга” сүзләрен “чистарталар һәм юдыралар” сүзләре белән алыштырырга;

7. 26.3. пунктта “үткәрергә” сүзен “үткәрәләр” сүзе белән алыштырырга;

8. 26.4 пунктта:

8.1. беренче абзацта “житештерергә” сүзен “житештерәләр” сүзе белән алыштырырга;

8.2. икенче абзацта “уздырылырга тиеш” сүзен “уздырыла” сүзе белән алыштырырга.

9. 26.5. пунктта “башкарырга” сүзен “башкаралар” сүзе белән алыштырырга.

10. 26.6 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:

“26.6. тышкы мәгълүмат кую чарасын (элмә тактаны) , ул кулланылмаган очракта (арендатор(субарендатор) киткән), бинаның фасады үзгәргән очракта алып аталар”.

11. 27.8 пунктта “яки төзелмәләр” сүзен алып атырга.

12. 27.11 пунктта “буяу” сүзен “бизәк төшерү” сүзе белән алыштырырга.

13. 27.13 пункттан соң түбәндәге эчтәлектәге 27.13.(1) пункты өстәргә:

“27.13(1). Фриз урнаштыру, фасадны конструкциягә (каркас, фасад, стеналар) күренә торган беркетү элементлары белән бизәү, һәм шулай ук мондый беркетүләргә капый торган тоташтыру (планка, почмаклар, профильләр), фризның, кыекның, бизәлешнең төсенә туры килми торган төс белән бизәү”.

14. 27.22 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:

“27.22. биналарның һәм корылмаларның, шул исәптән капитал булмаган биналарның фасадларында, тәрәзәләрдә(шул исәптән эчке ягында да), ишекләрдә (шул исәптән эчке ягында да) алга таба куллану максаты белән афишалар, белдерүләр, плакатлар һәм башка төрле мәгълүмати-басма әйберләргә элү һәм ябыштыру”.

15. 27.23 пунктта “биналарның фасадларына граффити төшерү” сүзен “фасадларның архитектур, төсле чишелешен, биналарның декоратив-сәнгатти бизэлешен һәм” сүзе белән алыштырырга.

16. 28.5 пункттан соң түбәндәге эчтәлектәге 28)1) пункты өстәргә:

“28(1) тышкы кондиционерлар урнаштыру:

- Торак пунктның зэвыгына югарырак таләпләр куелган урам һәм гомумшәһәр юллары ягындагы төп һәм ян стеналарга;
- Кондиционерның эчке һәм тышкы блогын тоташтыручы чыбыктан еракта;
- Конденсатны үзәкләштерелгән читкә жибәрүдән башка”.

17. 30 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:

“30. Рөхсәт ителә:

30.1. подъездларга керү урынында мәгълүмат стендлары урнаштыру;

30.2. проектка туры китереп, биналарның түбәләрендә телевидение антенналары һәм кабельләре урнаштыру;

30.3. тышкы кондиционерларны проект белән махсус каралган яки күзгә артык чалынып тормый торган урыннарда(балкон, лоджияләренә эчке як стеналарына) кую шарты белән, торак пунктның зэвыгына югарырак таләпләр куелган урам һәм гомумшәһәр юллары ягындагы төп һәм ян стеналарга урнаштыру.

18. “Йорт билгеләре” бүлеген “Күрсәткечләр” исеме белән алыштырырга.

19. 31-39 пунктларны түбәндәгечә баян итәргә:

“31. Биналарның, корымаларның фасадлары күрсәткечләр белән жиһазландырылган булырга тиеш.

32. Урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр Башкарма комитетның муниципаль норматив актлары һәм әлеге кагыйдәләр белән беркетелгән урыннарда һәм башкаруда куела.

33. Урам исемнәре һәм йорт номерлары турында мәгълүмат Татарстан Республикасының ике дүләт телендә языла.

Урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләренә төренә һәм үрнәгенә таләпләр авыл жирлегә башкарма комитетының муниципаль норматив актлары белән раслана.

34. Урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр фасадларда:

- 2,5 метрдан түбән булмаган һәм жир өстеннән 5,0 метрдан да биек булмаган урында;
- фасадның тышкы почмагынан 1,0 метрдан ерак булмаган;
- витрина, тәрәзә, архитектур детальләр һәм декоратив-сәнгатти бизәлешне капламый торган;

- ачык жайланмалы яктырткыч кулланмыйча;

- фасадның архитектур үзенчәлекләрен исәпкә алып;

- төп һәм ян фасадта- фасадның уң ягында, әлеге кагыйдәләрдә каралган искәртмәләрдән тыш;

- ишегалды фасадында –квартал эченә керү ягында;

- транспортның бер яклы йөрешле урамнарда –транспорт хәрәкәтенә башлану өлешенә якын фасадта;

- фасадның озынлыгы 100 метрдан артса, фасадның сул ягында да;

- сәнэгать предприятиеләренә корпусларында яки коймаларында – төп керү юлының уң ягында;

- урам һәм гомумшәһәр юллары киселешенә караган фасадларда – фасадның урам киселешенә якынак почмакларында;

- бердәм горизонталь һәм вертикаль күчәрне исәпкә алып урнаштырыла.

35. Аерым басып торучы күрсәткечләрне (стелаларны) урнаштыру рөхсәт ителми:
- нейтраль булмаган төсләрдә(соры, кара, көрән һәм башка караңгы төсләр) һәм (яки) табиغый булмаган(табиغыйга ошаган) материаллардан эшләнсә;
- 6,0 метрдан артык биеклектә;
- фундамент казымыйча;
- тротуарның норматив киңлеген тарайтуга китергән очракта, шулай ук автомобильләрнең үтөп китү, куеп тору урыннарына;
- агач кәүсәләренә 5,0 метрдан якынарак фундамент казып, жир кишәрлеге чикләрендә проект белән каралган яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) урынына;
- профнастилдан, тукумалардан ясаганда ачык беркетү ысуллары кулланып;
- мәгълүмат кырында фоторәсем кулланып;
- машина кую урыннары саны турында мәгълүмат бирү очрагынан тыш, мәгълүмат бирүгә динамик ысул куллану;

36. Подъездлар һәм фатир номерлары язылган күрсәткечләр ишек кысасы өстендә яки ишек кысасының уң ягында 2,0-2,5 метр биеклектә куела.

37. Янғын гидрантлары, полигонометрик билгеләр, геодезик билгеләрнең урнашу урыны күрсәткечләре биналарның цоколендә, магистраль камераларында һәм суүткәргеч һәм канализация челтәрләренең коеларында урнаштырыла.

38. Янғын гидрантлары, полигонометрик билгеләр, геодезик билгеләрнең урнашу күрсәткечләрен урам исемнәре, йорт номерлары белән рәттән, шулай ук архитектур детальләр, декоратив-сәнгати бизәлеш, пыялалар, капкалар, ишекләрдә урнаштыру рөхсәт ителми.

39. Күрсәткечләрне чиста һәм төзек хәлдә тоту мөһим.

20. 40-42 пунктларны алып атырга.

21. 43 пунктның беренче абзафында “пандуслар, култыксала һ.б.” сүзләреннән соң “чүп савытлары белән” сүзе белән тулыландырырга.

22. 44 пунктта “проектлаганда” сүзеннән соң “эксплуатаөияләгәндә” сүзен өстәргә.

23. 44.5 пунктында “0,5 м дан артыграк” сүзен алып атырга.

24. 52 пунктына түбәндәгә эчтәлекле 9 нчы пунктча өстәргә:

9) ачык люклар, юл катлавындагы зыяннарны ачыклау һәм коймалар урнаштыру максатында юлларның торышын көндәлек күзәтеп тору;”

25. 55 пунктта “бурычлы” сүзен алып атырга.

26. 55.1 пунктта:

26.1. “тәмин итәргә” сүзен “тәмин итәләр” сүзе белән алыштырырга;

26.2. “житештерергә” сүзен “житештерәләр” сүзе белән алыштырырга.

27. 55.2 пункттын түбәндәгечә бәян итәргә:

“55.2 торақ йортта урам исеме һәм йорт номеры күрсәткечен булдыралар һәм аны төзек хәлдә тотуны тәмин итәләр”.

28. 55.3 пунктта “кертергә” сүзен “кертәләр” сүзе белән алыштырырга.

29. 55.4 пунктта:

29.1. “карап тотарга” сүзен “карап тоталар” сүзе белән алыштырырга;

29.2. “тәмин итәргә” сүзен “тәмин итәләр” сүзе белән алыштырырга.

30. 55.5 пунктта:

30.1. “карап тотарга” сүзен “карап тоталар” сүзе белән алыштырырга;

30.2. “үткәрү” сүзен “үткәрәләр” сүзе белән алыштырырга;

30.3. “юл куймаска” сүзен “юл куймыйлар” сүзе белән алыштырырга.

31. 55.6 пунктта:

31.1. “сафландырырга” сүзен “сафландыралар” сүзе белән алыштырырга;

- 31.2. “тээмин итэргэ” сүзен “тээмин итэлэр” сүзе белэн алыштырырга.
32. 55.7 пунктта “жыештырып куярга” сүзен “жыештырып куялар” сүзе белэн алыштырырга.
33. 55.8 пунктта:
- 33.1. “жиһазларга” сүзен “жиһазлылар” сүзе белэн алыштырырга;
- 33.2. “житештерергэ” сүзен “житештерэлэр” сүзе белэн алыштырырга.
34. 55.9 пунктта “житештерергэ” сүзен “житештерэлэр” сүзе белэн алыштырырга.
35. 55.10 пунктта “тээмин итэргэ” сүзен “тээмин итэлэр” сүзе белэн алыштырырга.
36. 56.7 пунктта “сулыкларны пычратырга” сүзен алып атырга.
37. 69 пунктны түбэндөгөчө бэян итэргэ:
- “69. Яңгыр сулары канализациясе челтэрлөрөнөң техник яктан төзөк халәте (шул исәптән люкларны, рәшәткәләрне вакытында ябу) аларны эксплуатацияләүче оешмалар тарафыннан тээмин ителә.”
38. 74 пунктта “карап торырга тиеш” сүзен “карап торалар” сүзе белэн алыштырырга.
39. 76 пунктта:
- 39.1. беренче абзацны түбэндөгөчө бэян итэргэ:
- “76. Урамнар, юллар, майданнар, жәяүле тротуарлар, торак кварталлар, ишегаллары, предприятие, учреждение, оешмаларның биләмәләре, шулай ук урам исемнәре һәм йорт номерлары язылган күрсәткечләр, юл билгеләре һәм күрсәткечләре, тышкы мәгълүмат чаралары һәм витриналар тәүлекнең караңгы вакытында яктыртылырга тиеш.”
- 39.2. өченче абзацта:
- 39.2.1. “аншлаглар һәм йорт номерлары һәм урам исемнәре язылган күрсәткечләр” сүзләрен “урам исемнәре һәм йорт номерлары күрсәткечләре” сүзләре белэн алыштырырга;
- 39.2.2. “архитектур-сәнгатьчә яктырту” сүзен “тышкы мәгълүмат чараларын архитектур яктырту” сүзе белэн алыштырырга.
40. 77 пунктны түбэндөгөчө бэян итэргэ:
- “77. Торак пунктның панорамасын, гомумкулланылыштагы биләмәләрне формалаштыручы, фасадлары белән торак пунктның зәвыгына югарырак таләпләр куелган урамнарга һәм юлларга караган биналар һәм корылмаларның милекчеләре милек формасына карамыйча:
- билгеләнгән тәртиптә килешенеп, проектка(паспортка) туры китереп, архитектур-ландшафт объектларының, төзөкләндерү элементларының, биналар комплексының, аерым торучы бина яки корылмаларның бәйрәмчә яктыртылуын да кертөп, архитектур яктырту булуы һәм функциясен;
 - архитектур һәм бәйрәмчә яктырту өчен кулланылуы яктырту жайланмаларының экономияле һәм энергоэффектив булуын, электр энергиясен рациональ бүлү һәм куллануны;
 - яктырткыч жайланмаларның зәвыгы, дизайны, аларны көндөз һәм төнлә кабул итүне исәпкә алган материаллар һәм эшләнмәләрнең сыйфаты;
 - яктырткыч жайланмаларның төрле режимда эшләве белән идарә итүнең һәм хезмәт күрсәтүнең уңайлылыгын тээмин итәләр.
- Архитектур яктыртуга таләпләр, бәйрәмчә яктыртуны да исәпкә алып, авыл жирлеге башкарма комитетының муниципаль хокукый актлары, күрсәтелгән кагыйдәләр белән билгеләнә.”
41. 84 пунктны түбэндөгөчө бэян итэргэ:
- “84. Яктырту баганаларына һәм жәмәгать (тимер юл) транспортының контакт челтәре баганаларына куелган барлык элементлар һәм объектларның канәгәтләнәрлек тышкы кыяфәтен һәм төзөк, куркынычсыз халәтен аларның милек хужалары тээмин итә”
42. 87 пунктта “бурычлылар” сүзен алып атырга.

- 43.** 87.1 пунктта
- 43.1. “күзәтергә” сүзен “күзәтәләр” сүзе белән алыштырырга;
- 43.2. “житештерергә” сүзен “житештерәләр” сүзе белән алыштырырга.
- 44.** 87.2 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:
- “87.2. яктыртуны кушуны һәм аеруны, шул исәптән архитектур яктыртуны һәм тышкы мәгълүмат чараларын яктыртуны, куелган тәртипләргә туры китереп башкаралар.”
- 45.** 87.3 пунктта “сакларга” сүзен “саклыйлар” сүзе белән алыштырырга.
- 46.** 87.4 пунктта “житештерергә” сүзен “житештерәләр” сүзе белән алыштырырга.
- 47.** 88 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:
- “88. Тротуарларга урнашкан тышкы яктырту баганалары һәм мачталарының һәм жәмәгать транспортының контакт челтәре баганаларының әйләнә-тирәсен жыештыруны тротуарларны жыештырырга җаваплы затлар тәмин итә.
- Автомат режимда эшләүче трансформатор һәм бүлү подстанцияләренә, башка инженер корылмаларына якын биләмәләрне жыештыруны шул объектлар урнашкан жир хужалары тәмин итә.”
- 48.** 89 пунктта “монументаль-декоратив бизәлеш” сүзен “декоратив-сәнгати бизәлеш (скульптура, аерым басып торучы инсталляцияләр, стрит-арт), аерым торучы күрсәткечләр (стелы)” сүзләре белән алыштырырга”.
- 49.** 91 пунктта “бурычлылар” сүзен алып атырга.
- 50.** 91.1 пунктта “карап тотарга” сүзен “карап тоталар” сүзе белән алыштырырга.
- 51.** 91.2 пунктта:
- 51.1. “чор” сүзеннән соң “житештерәләр” сүзен өстәргә;
- 51.2. “житештерергә” сүзен алып атырга.
- 52.** 91.3 пунктта “чистартырга” сүзен “чистарталар” сүзе белән алыштырырга.
- 53.** 91.4 пунктта:
- 53.1. “урнаштырырга” сүзен “урнаштыралар” сүзе белән алыштырырга;
- 53.2. “үзгәртәргә” сүзен “үзгәртәләр” сүзе белән алыштырырга.
- 54.** 91.5 пунктта “күзәтергә” сүзен “күзәтәләр” сүзе белән алыштырырга.
- 55.** 91.6 пунктта “житештерергә” сүзен “житештерәләр” сүзе белән алыштырырга.
- 56.** 94 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:
- “94. Жир кишәрлеген арендау срогы чыкканнан соң, аредатор тарафыннан стационар булмаган объект сүтеп алына, ә жир кишәрлеге азат ителә һәм беренчел халәтенә кайтарыла.”
- 57.** 95 пунктны алып атырга.
- 58.** 96 пунктта “бурычлылар” сүзен алып атырга.
- 59.** 96.1 пунктта “житештерергә” сүзен “житештерәләр” сүзе белән алыштырырга.
- 60.** 96.2 пунктта:
- 60.1 “күзәтергә” сүзен “күзәтәләр” сүзе белән алыштырырга.
- 60.2 “карап тотарга” сүзен “карап тоталар” сүзе белән алыштырырга.
- 61.** 96.3 пунктта:
- 61.1. “аныкларга” сүзен “аныклайлар” сүзе белән алыштырырга;
- 61.2. “чистартырга” сүзен “чистарталар” сүзе белән алыштырырга;
- 61.3. “буярга” сүзен “буйыйлар” сүзе белән алыштырырга.
- 62.** түбәндәге эчтәлекле 96.4 пункты өстәргә:
- “96.4. тышкы мәгълүмат чараларын, билгеләнгән тәртиптә килешенеп эшләнгән объектның проекты (паспорты) нигезендә, стационар булмаган объектка урнаштыралар һәм эксплуатациялиләр.”
- 63.** 109 пунктта “бурычлылар” сүзен алып атырга.

64. 109.1 пунктта “билгеләргә” сүзен “билгелиләр” сүзе белән алыштырырга.
65. 109.2. пунктта:
- 65.1. “күзәтергә” сүзен “күзәтәләр” сүзе белән алыштырырга;
- 65.2. “чистартырга” сүзен “чистарталар” сүзе белән алыштырырга.
66. 109.3 пунктта “юл куймаска” сүзен “юл куймыйлар” сүзе белән алыштырырга.
67. 109.4 һәм 109.5 пунктларда “жиһазларга” сүзен “жиһазлылар” сүзе белән алыштырырга.
68. 109.6 һәм 109.7 пунктларда “юл куймаска” сүзен “юл куймыйлар” сүзе белән алыштырырга.
- 69.109.8 пунктта “карап тотарга” сүзен “карап тоталар” сүзе белән алыштырырга.

70. 109.9 пунктта:

- 70.1. “үткәререргә” сүзен “үткәрәләр” сүзе белән алыштырырга;
- 70.2. “урнаштырырга” сүзен “урнаштыралар” сүзе белән алыштырырга;
- 70.3. “тәэмин итәргә” сүзен “тәэмин итәләр” сүзе белән алыштырырга.

71. 109.10 пунктта “жиһазларга” сүзен “жиһазлылар” сүзе белән алыштырырга.

72. 109.11 пунктта:

- 72.1. “тәэмин итәргә” сүзен “тәэмин итәләр” сүзе белән алыштырырга;
- 72.2. “бүлөргә” сүзен “бүлөләр” сүзе белән алыштырырга.

73. “Авыл жирлеге биләмәсен бәйрәмчә бизәү” бүлегенң исемен “Жирлек биләмәсен бәйрәмчә (вакыйгалы) бизәү” дип үзгәртәргә.

74. 110 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:

“110. “Жирлекнең биләмәсен бәйрәмчә (вакыйгалы) бизәү истәлекле вакыйгалар, мәдәни, спорт чаралары белән бәйле дәүләт яки башка бәйрәм чараларын уздыру вакытында башкарыла.

Бәйрәмчә (вакыйгалы) бизәү мероприятиеләргә бәйле рәвештә афишалар, паннолар, декоратив элементлар һәм композицияләр урнаштырудан, шулай ук бәйрәмчә яктырткычлар (гирляндалар, күләмле яктырткыч композицияләр һ.б.) урнаштырудан гыйбарәт. Бәйрәмчә (вакыйгалы) бизәү конструкцияләре биналарның фасадларына яки аерым куелырга мөмкин.

Бәйрәмчә (вакыйгалы) бизәү элементларын эзерләгәндә һәм урнаштырганда юл хәрәкәтен көйләүче техник чараларның күренүчәнлегенә начарлануы, бозылуы рөхсәт ителми.”

75. “Жирлек биләмәсен бәйрәмчә бизәү” бүлегеннән соң “Жирлек биләмәсендә йорт хайваннарын һәм кошларын тоту” бүлеген һәм түбәндәге этәлекле 110.1 пункт өстәргә:

“Жирлек биләмәсендә йорт хайваннарын һәм кошларын тоту.

110.1. Йорт хайваннарын һәм кошларын тоту:

110.1.1. Йорт хайваннарын тотуның, этләргә йөртүнең шартлары, төп принциплары Татарстан Республикасының 07.03.2014 №16-ЗРТ “Татарстан Республикасында йорт хайваннарын тотуның аерым сораулары турында” законы белән билгеләнә.

110.1.2. Авыл хужалыгы хайваннарын квартира, кунакханә тибындагы торак йортларда, тулай торакларда тоту рөхсәт ителми.

110.1.3. Авыл хужалыгы хайваннарын көтү, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән махсус көтүлек урыннарында, хужасы яки вәкаләтле зат күзәтүе астында башкарыла.

110.1.4. Рөхсәт ителми:

110.1.4.1. хайваннарны балалар майданчыкларына, мәктәп, балалар бакчасы биләмәләренә, ашханәләргә, шифаханәләргә, азык-төлек кибетләренә кертү;

110.1.4.2. тыелган билге булган очракта хайваннарны учреждениеләргә кертү;

110.1.4.3. хайваннарны һәм кошларны күзэтүчесез торак пункт биләмэләренә чыгару;
110.1.4.4. авыл хужалыгы хайваннарын башкарма комитет тарафыннан билгеләнмәгән жирләрдә көтү;

110.1.4.5. хайваннарны исерек хәлдәге затлар яки 14 яше тулмаган затлар көтү;

110.1.4.6. йорт хайваннарын һәм кошларны балконда, лоджиядә, торак йортларның гомумкулланылыштагы урыннарында (чиктәш фатирларның коридорында, баскыч клеткаларында, чормада, подвалда һ.б. ярдәмче бүлмәләрдә) даими тоту;

110.1.4.7. йорт хайваннарының, махсус мероприятиеләр үткәрү өчен билгеләнгән урыннардан тыш (күргәзмә һ.б.), биләмәдәге торак пунктларда махсус билгеләнмәгән урыннарда булуы;

110.1.5. этне йөртү өчен махсус билгеләнгән урында гына бәйдән ычкындырырга мөмкин. Махсус билгеләнгән урын булмаган очракта, башкарма комитет тарафыннан норматив-хокукый документ белән билгеләнгән сөзәкләрдә, буш урыннарда этләренә йөртү рөхсәт ителә.

110.1.6. Этләренә өйрәтү яхшылап әйләндереп алынган мәйданчыкларда яки торак пункттан читтә генә башкарылырга мөмкин.

110.1.7. Йорт хайваннары яки кошлары тарафыннан килгән зыян өчен, РФ гамәлдәге законнары тәртибдә, аларның хужалары җавап тоталар.

110.1.8. Жәмәгать урыннарында күзэтүчесез йөрүче хайваннар тотылырга тиеш.

76. 118.4 пунктны түбәндәгечә баян итәргә:

“118.4. Тротуарлардан, ишегалларынан жыештырып алынган, калдык-постыклар, химик реагентлар, ком-тоз катнашмалары белән пычранмаган чиста көпшәк карны яшеллекләргә зыян китермичә һәм эрегән суларның агып китүенә тоткарлык тудырмыйча, яшел зоналарга чыгару рөхсәт ителә.”

77. 121 пунктта “үз исәбеннән үткәрергә бурычлы” сүзә урынына “үз исәбеннән үткәрәләр” сүзә белән алыштырырга.

78. 141.2 пунктта “ике урна” сүзә алдына “бөртөрле формадагы һәм төстәге” сүзләрен өстәргә.

79. 143.6. пунктта “тәмин итәргә бурычлылар” сүзән “тәмин итәләр” сүзә белән алыштырырга.

80. 147.6. пунктны түбәндәгечә баян итәргә:

“147.6. Ишегалларынан һәм кварталара йөрү юлларынан жыелган, куллану калдыклары, ком-тоз катнашмалары һәм реагентлар белән пычранмаган чиста карны, яшеллекләренә саклау һәм эрегән кар сулары агу мөмкинлеге тәмин ителгән очракта, яшел зоналарга кую рөхсәт ителә.”

81. 15 пунктта “бурычлылар” сүзән алып атырга.

82. 151.1. пунктта “якларга” сүзән “якыйлар” сүзә белән алыштырырга.

83. 151.2 пунктта “урнаштырырга” сүзән “урнаштыралар” сүзә белән алыштырырга.

84. 152 пунктта “тәмин итәргә бурычлылар” сүзән “тәмин итәләр” сүзә белән алыштырырга.

85. 153.5 пунктта “йорт яны территорияләрен” сүзләрен “шул исәптән шлагбаумнар яки үтәлесез йөрү яки үтеп китү өчен автомат капкалар” сүзләре белән тулыландырырга.”

86. түбәндәге эчтәлекле 153.16 пункт өстәргә:

“153.16. транспорт чараларын, шул исәптән чәчелеп ятучы(төзек булмаганнарын), кайсы ел фасылы булуга карамастан, әлеге территорияләрдә мәжбүри төзекләндерү эшләрен башкару зарурлыгы булу очракларынан тыш, яшел территорияләргә, балалар, спорт, хужалык мәйданчыкларына кую.”

87. 155 пунктта “тээмин итэргэ бурычлылар” сүзен “тээмин итэлэр” сүзе белэн алыштырырга.

88. 155.1 пунктта “сакланыш” сүзен “бөтенлек” сүзе белэн тулыландырырга.

89. түбэндөгө эчтәлекле 155.5 пункты өстөргә:

“155.5. яшеллэндерелгән территорияләрне саклау элементларын, транспорт чаралары кермәслек итеп, 0,5 м биеклектән артмаган декоратив коймалар яки 0,5 м биеклектән артмаган баганалардан урнаштырырга яки куаклар утыртырга.”

90. 165 пунктны түбэндөгөчә баян итэргә:

“165. Төзеклэндерүнең түбэндөгө элементлары проект (паспорт) нигезендә, билгеләнгән тәртиптә килешенеп һәм тулаем аңа туры китереп урнаштырыла:

- аерым торучы күрсәткечләр(стелалар);
- тышкы мәгълүмат чаралары;
- декоратив-сәнгати бизәү төрөндөгә кече архитектур формалар, мобиль һәм вертикаль яшеллэндерү, су жайланмалары, типлы муниципаль жиһаз, коммуналь-көнкүреш жиһазлары;
- капитал булмаган объектлар, шул исәптән шәхси башкарудагы сезонлы объектлар, һәм стационар булмаган сәүдә объектлары;
- аерым витриналар һәм керү төркемнәреннән тыш, биналарны, корымаларны архитектур яктырту, шул исәптән капитал булмаганның да;
- фасадларның төсле чишелеше, шул исәптән декоратив-сәнгати бизәү төрөндә;
- гомумкулланыштагы, чикле кулланыштагы жирләрне комплекслы төзеклэндерү;
- кондиционерларның тышкы блокларын комплекслы урнаштыру.

Мәдәни мирас объектларын саклау зоналарындагы төзеклэндерү элементларына проект (паспорт) мәдәни мирас объектларын саклау, куллану, популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендә вәкаләтле органнар белән килешенә.

Биләмәне төзеклэндерүнең озак вакытлы яки даими кулланылышы стационар элементлары аларны кулдан күчереп кую мөмкинлеген калдырмыйча, ныгытып урнаштырылырга тиеш.

Төзеклэндерү элементларындагы мәгълүмат Россия Федерациясе дәүләт теле һәм Татарстан Республикасында дәүләт телләре турында закончалык таләпләрен саклап урнаштырылырга тиеш.

Ике яки күбрәк тел кулланылган очракта текстлар эчтәлегә һәм техник бизәлешә ягыннан охшаш булырга, аңлаешлы итеп эшләнәргә тиеш.”

91. 170.1 пунктта “һәм транспорт чараларының һәм башка техниканың куеп тору урыннары белән” сүзләрен алып атырга”

92. Түбэндөгә эчтәлекле 170.5 пункт өстөргә:

“170.5. яшеллэндерелгән территорияләрне саклау элементларын, транспорт чаралары кермәслек итеп, 0,5 м биеклектән артмаган декоратив коймалар яки 0,5 м биеклектән артмаган баганалардан урнаштырырга”.

93. 171 пунктта “бурычлылар” сүзен алып атырга.

94. 171.1 пунктта “тээмин итэргә” сүзен “тээмин итэлэр” сүзе белән алыштырырга.

95. 171.2 пунктта “тээмин итеп торырга” сүзен “тээмин итеп торалар” сүзе белән алыштырырга.

96. 171.3 пунктта “тээмин итэргә” сүзен “тээмин итэлэр” сүзе белән алыштырырга.

97. 171.4 пунктны түбэндөгөчә баян итэргә:

“171.4. Агачлар яки куаклар утыртуны яки күчереп утыртуны, шулай ук сукмаклар челтәрен, майданчыкларны, газоннарның планлаштыруын үзгәртүне жирле үзидарәнең башкарма органнары белән килешенгән проектлар буенча гына башкаралар.”

98. 171.5 пунктта:

98.1. “карап тотарга” сүзен “карап тоталар” сүзе белән алыштырырга;

98.2. “житештерергә” сүзен “житештерәләр” сүзе белән алыштырырга.

99. 172.6 пунктны түбәндәгечә бәян итәргә:

“172.6. Агачларга һәм башка яшеллекләргә гамактар, атынгычлар, турниклар, кер киптерү өчен баулар элергә, тышкы реклама һәм мәгълүмат чаралары, күрсәткечләр, афишалар, белдерүләр, агитацион материаллар, техник конструкцияләр, юл хәрәкәтен тәмин итү чаралары беркетергә, баганаларны, коймаларны, реклама щитларын, электр чыбыкларын, лампаларын, чәнечкеле коймаларны тарттырырга.”

100. 172.6 пункттан соң түбәндәге эчтәлекле 172.6.1 пункты өстәргә:

“172.6.1. Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын, күрсәткечләрне(бирелгән рөхсәт язуысыз, паспортсыз), агитацион материалларны, техник конструкцияләрне, юл хәрәкәтендә катнашучыларны мәгълүмати тәмин итү чараларын урнаштыру.”

101. Түбәндәге эчтәлекле 172.20 һәм 172.21 пунктлары өстәргә:

“172.20. транспорт чараларын, шул исәптән чәчелеп ятучы(төзек булмаганнарын), ел фасылына бәйле булмаган рәвештә, әлеге территорияләрдә мәжбүри төзекләндерү эшләрен башкару зарурлыгы булу очрактарыннан тыш, урманпарк, парк, бакча, бульвар, шөһәр урманнарының яшелләндерелгән территорияләренә кую;

172.21. транспорт чараларын, шул исәптән чәчелеп ятучы(төзек булмаганнарын), ел фасылына бәйле булмаган рәвештә, әлеге территорияләрдә мәжбүри төзекләндерү эшләрен башкару зарурлыгы булу очрактарыннан тыш, дөвалану, балаларның уку һәм фәнни учреждениеләре, житештерү предприятиеләре, спорт комплекслары һәм торақ кварталларының яшелләндерелгән территорияләренә кую;”

102. 196.1 пунктта:

102.1. өченче абзацны түбәндәгечә бәян итәргә:

“Тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларын куючы хужалар аларның тәртиптә булуын тәмин итәләр, үз вакытында тышкы реклама һәм мәгълүмат чараларының куелу урыннарын жыештыралар һәм ремонтлыйлар.”

102.2. бишенче абзацта “торгызырга бурычлы” сүзен “торгызалар” сүзе белән алыштырырга.

103. 196.3 пунктта “стела” сүзен “күләмле-пространстволы композиция” сүзе белән алыштырырга.

104. 196.4.4 пунктта:

104.1. 1 нче пунктчаны түбәндәге эчтәлекле абзац белән тулыландырырга:

“–бер керү юлы булганда, бердән күбрәк конструкция”

104.2. 2 нче пунктчада өченче абзацны алып атырга.

104.3. 12 пунктчада “стелалар” сүзен “күләмле-пространстволы композиция” сүзе белән алыштырырга.

104.4. 13 пунктчада “телефон номерларын, сайтларны, электрон почта адресларын” сүзләрен алып атырга;

104.5. түбәндәге эчтәлекле 21 пунктча өстәргә:

“21) телефон номерларын, сайтларны, электрон почта адресларын күрсәтеп”.

105. 196.5.1 пунктта:

105.1. беренче абзацта:

105.1.1. “каркасның” сүзен “беркетү элементларының” сүзләре белән алыштырырга;

105.1.2. “билгеләр һәм беркетү элементларын” сүзен “һәм (яки) билгеләр” сүзе белән алыштырырга;

105.2. 16 пунктчаны түбәндәгечә бәян итәргә:

“16) биналарда, стационар булмаган сәүдә объектларында, фризның төсеннән аерылып торучы фон төсләре кулланып”.

106. 196.5.4 пунктның 6 пунктчасында “фонганда” сүзе алдыннан “вертикаль тәртиптә” сүзе өстәргә.

107. 196.5.6 пунктта 3 нче пунктчада:

107.1. “0,3 м” сүзен “0,6 м” сүзе белән алыштырырга;

107.2. “0,2 м” сүзен “0,4 м” сүзе белән алыштырырга.

108. 196.5.7. пунктта “стелалар” сүзен “күләмле-пространстволы композицияләр” сүзе белән алыштырырга.

109. 196.5.8 пунктта:

109.1. беренче абзацны түбәндәгечә баян итәргә:

“Күләмле-пространстволы композиция – шәхси башкаруда, кече(6,0 метрдан биек булмаган) яки эре (6,0 м дан биегрәк) форматта эшләнгән, фундамент, каркастан торучы, нейтраль төсләрдәге(соры, ачык көрән, графит, кара, көрән һ.б.ш) материал белән тышланган, оешманың кыскача исемен үз эченә алган, 1500 кв.м. дан зуррак мәйданлы массакүләм карау биналары, корылмалары өчен -бренд, аерым басып торучы декоратив-мәгълүмати конструкция,”

109.2. “стелалар” сүзен “күләмле-пространстволы композиция” сүзе белән алыштырырга;

109.3. түбәндәге эчтәлекле 15 пунктча өстәргә:

“15) 1500 кв.м. дан зуррак мәйданлы массакүләм карау биналары, корылмалары өчен бренд кулланмыйча”.

110. “Гражданнар өчен белдерүләр, мәдәни һәм спорт чаралары афишалары өчен жайланмалар” бүлеген алып атырга.

111. 205 пунктта “тәмин итәргә бурычлылар” сүзен “тәмин итәләр” сүзе белән алыштырырга.